

Informatiebehoeften van burgers op actieve openbaarmaking: Een participatieve waarde evaluatie

Aylin Munyasya (aylin@populytics.nl)
Menno Zahn (m.w.zahn@tudelft.nl)

Rijksorganisatie voor Ontwikkeling,
Digitalisering en Innovatie
Ministerie van Binnenlandse Zaken en
Koninkrijksrelaties

I-Partnerschap
Rijk-Onderwijs

DIGICAMPUS

POPULYTICS

What would you do?

Agenda

Open Donderdag 4-4-2024

- Context en aanleiding
- Onderzoeksvraag
- PWE methode
- PWE design
- Conclusie en resultaten
- Aanbevelingen

Context & aanleiding

- De Wet Open Overheid, intrede mei 2022
- Vereist: Actieve openbaarmaking van Woo-informatie categorieën (§ 3.3) & aanvullende inspanningsverplichting tot openbaarmaking (§ 3.1)
- Overheden zijn data intensieve organisaties,
- informatie moeten duurzaam toegankelijk openbaar worden,
- maar er zijn geen oneindige middelen, daarom dataminimalisatie

Deze wet roept verschillende vragen op voor beleidsmakers en ambtenaren

**Wat is
overheidsinformatie?**

**Welke typen moeten
worden geprioriteerd?**

**Hoe moeten ze worden
gepubliceerd?**

Onderzoeksvragen

1 Wat zijn de voorkeuren van burgers voor verschillende soorten overheids informatie als zij in een context van schaarste moeten kiezen?

2 In welk format willen burgers dat deze informatie actief openbaar worden gemaakt?

Methodie: participatieve waarde evaluatie

The background features a light blue field with a large, dark blue abstract shape that resembles a jagged mountain range or a stylized letter 'M'. The shape has several peaks and valleys, with the highest peak on the right side. The overall composition is clean and modern.

Waarom participatie?

Inhoudelijke reden

- Participatie leidt tot betere besluiten. Burgers brengen kennis in die nieuw is voor experts.
- Via participatie leren beleidsmakers over prioriteiten van burgers.

Normatieve reden

- Democratie betekent burgers betrekken bij overheidsbesluiten wanneer ze (ingrijpende) effecten ervan ondervinden.

Instrumentele reden

- Goede participatie kan leiden tot draagvlak, acceptatie, legitimiteit en sterker vertrouwen in de overheid.

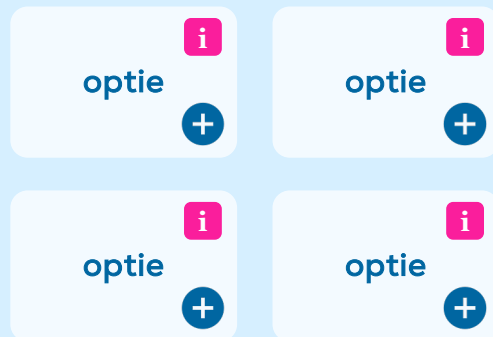
**Bestaande
participatie ziet
er vaak zo uit**

In een PWE zitten deelnemers 20 minuten op de stoel van een politicus, bestuurder of beleidsmaker

Stap 1

Deelnemers zien de belangrijkste beleidsopties

Of waardes en principes die beleid richting kunnen geven

Stap 2

Maar er zijn beperkingen, zoals een budget of beleidsdoelen

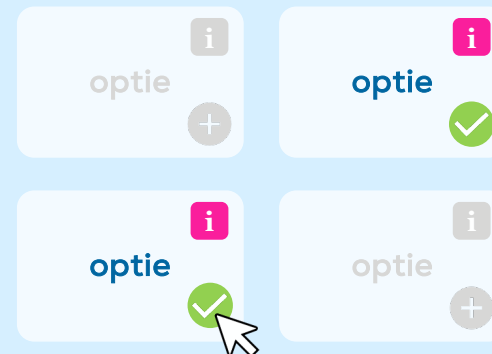
Niet alles kan, niet overal, niet tegelijk

Stap 3

Deelnemers moeten kiezen. Wat zouden ze doen als ze in jouw schoenen staan?

Ze ervaren jouw dilemma

Stap 4

Deelnemers motiveren hun keuzes.

Je hoort wat ze zorgen baart en welke kansen ze zien

Motiveer alstublieft uw keuze

A white rounded rectangular box containing a text input field.

Vijf verschillen met andere methodes

PWE geeft deelnemers veel meer mogelijkheden op een wijze die toch toegankelijk is

	PWE	Referendum	Klassieke enquête
1 Verschillende beleidsopties in samenhang beoordelen	✓	Ja / Nee	Losse Likert-schalen of variant
2 Voorkeuren uiten op basis van informatie over opties en effecten	✓	Wel informatie, niet gestructureerd	Mogelijk, maar niet gebruikelijk
3 Voorkeuren motiveren en nuanceren. Eigen ideeën aandragen	✓	✗	✓
4 Aangeven in welke mate de uitkomsten van de raadpleging moeten meetellen	✓	✗	Mogelijk, maar niet gebruikelijk
5 Combineren van een representatief panel en open raadpleging	✓	✗	Mogelijk, maar niet gebruikelijk

Meer dan 70 toepassingen in Nederland

Waarom kiezen overheden vaak voor PWE?

Hoge legitimiteit (je kan er als minister besluiten op baseren)

- We doen de raadpleging met een representatieve groep
- Maar stellen deze ook open zodat iedereen kan meedenken
- Stakeholders betrekken in het ontwerpen van de raadpleging
- Alle ontwerpkeuzes wetenschappelijk onderbouwen
- Bruikbare uitkomsten door voorleggen vraagstuk 'tekentafel' aan de 'keukentafel'.

Tevredenheid deelnemers

- Grote en diverse groep burgers wil op deze manier participeren. Ook nieuwe deelnemers.
- Deelnemers met een gematigde mening vinden het fijn dat ze nuance kunnen aanbrengen.
- 70% - 85% deelnemers wil vaker op deze manier betrokken worden.
- Burgers krijgen begrip voor de opgaven en de complexiteit van keuzes.
- Meerderheid deelnemers geeft aan keuze van overheid eerder te accepteren

Participatieve Waarden Evaluatie- Voorkeuren voor openbaarmaking van overheidsdata

Selectie van onderwerpen

Archetypische werkprocessen	Informatieonderwerpen (soorten)
1. Beleid maken	1) De oorlog in Oekraïne 2) Krimp van luchthaven Schiphol
2. Beleid uitvoeren / dienstverlening	3) Criteria voor toekenning van toeslagen 4) Controle van fraude bij toeslagen
3. Inspectie en handhaving	5) De resultaten van leerlingen op scholen 6) Controle van milieuvervuiling door bedrijven
4. Interne bedrijfsvoering	7) Energie gebruik van de overheid 8) Werken voor de overheid
5. Registratie	9) Gebruik van algoritmes 10) Gebruik van persoonlijke informatie
6. Kennis ontwikkeling	11) Informatie over klimaatverandering 12) Financiële doorberekening van klimaatplannen van politieke partijen

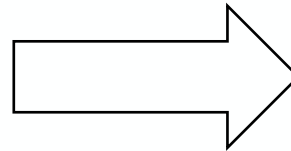
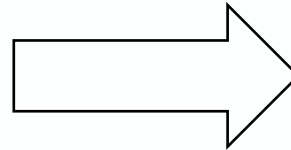
Rangschikkingstaak- formats van overheidsdata

Rangschikkingstaak ontwerp

Informatieonderwerp

OF

Geen preferentie

Ruwe data en cijfers

Infographics en factsheets

Interactieve website

Teksten met achtergrondinformatie

Communicatie bij de overheid

Conclusies en Resultaten

The background features a large, dark blue abstract shape that resembles a jagged mountain range or a stylized letter 'A'. This shape is set against a lighter blue background. The overall composition is clean and modern.

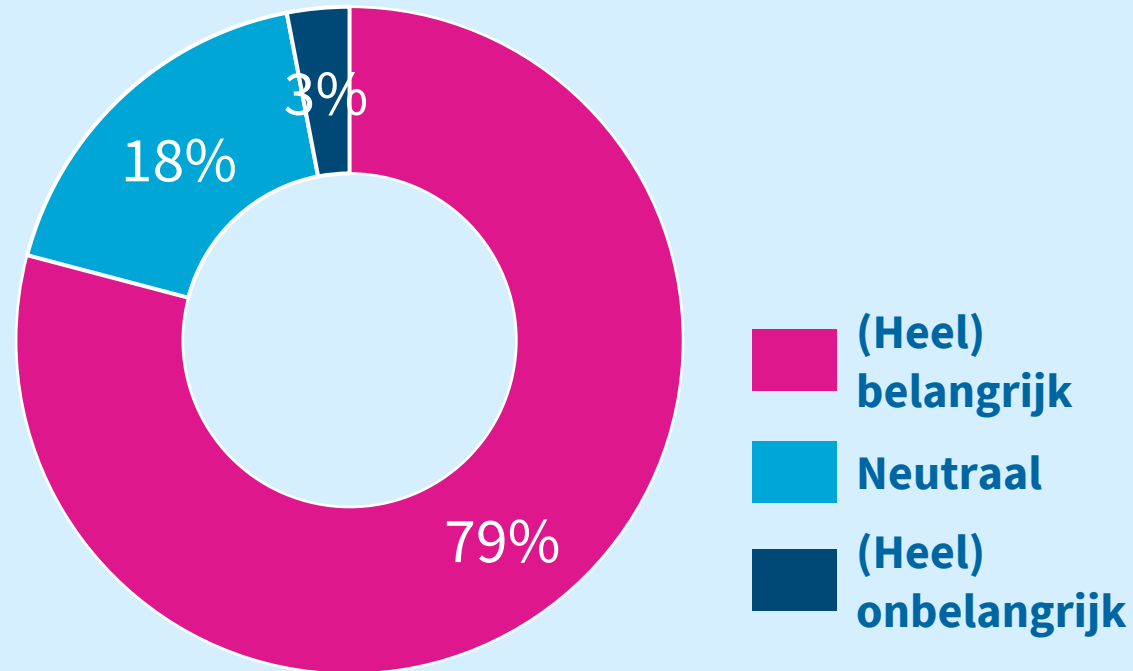
Steekproef is representatief voor de Nederlandse bevolking

	Populatie Nederland	Online panel
Totaal aantal	17.938.053	1.854
Gender		
Man	49%	48%
Vrouw	51%	52%
Leeftijd		
18 tot 25 jaar	11%	8%
25 tot 34 jaar	16%	19%
35 tot 44 jaar	15%	15%
45 tot 54 jaar	16%	15%
55 tot 64 jaar	17%	19%
65 en ouder	25%	24%
Opleiding		
Praktisch Geschoold	16%	15%
Middelbaar opgeleid	16%	19%
Hoog	23%	23%

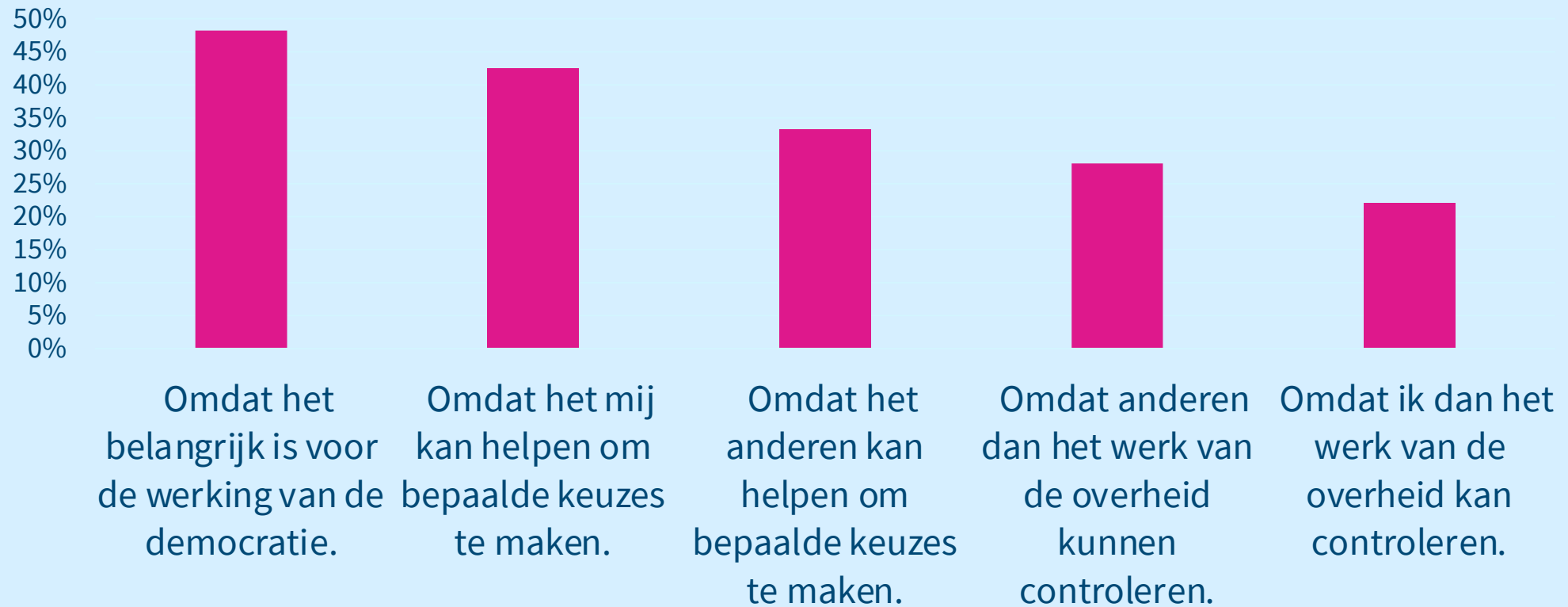

Conclusie 1 – Het is belangrijk dat de overheid blijft inzetten op actieve openbaarmaking

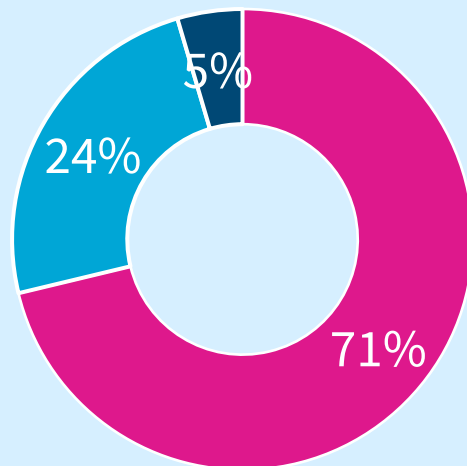
Hoe belangrijk vind je actieve openbaarmaking van overheidsdata?

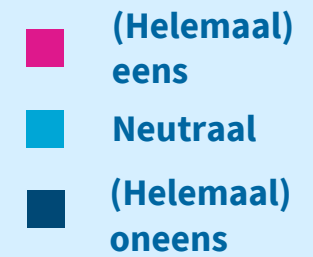
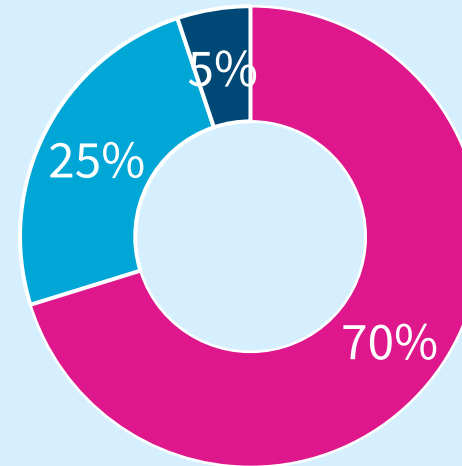
Waarom vind je de actieve openbaarmaking van overheidsdata belangrijk?

Ik vond het een belangrijk onderwerp om mijn mening over te geven

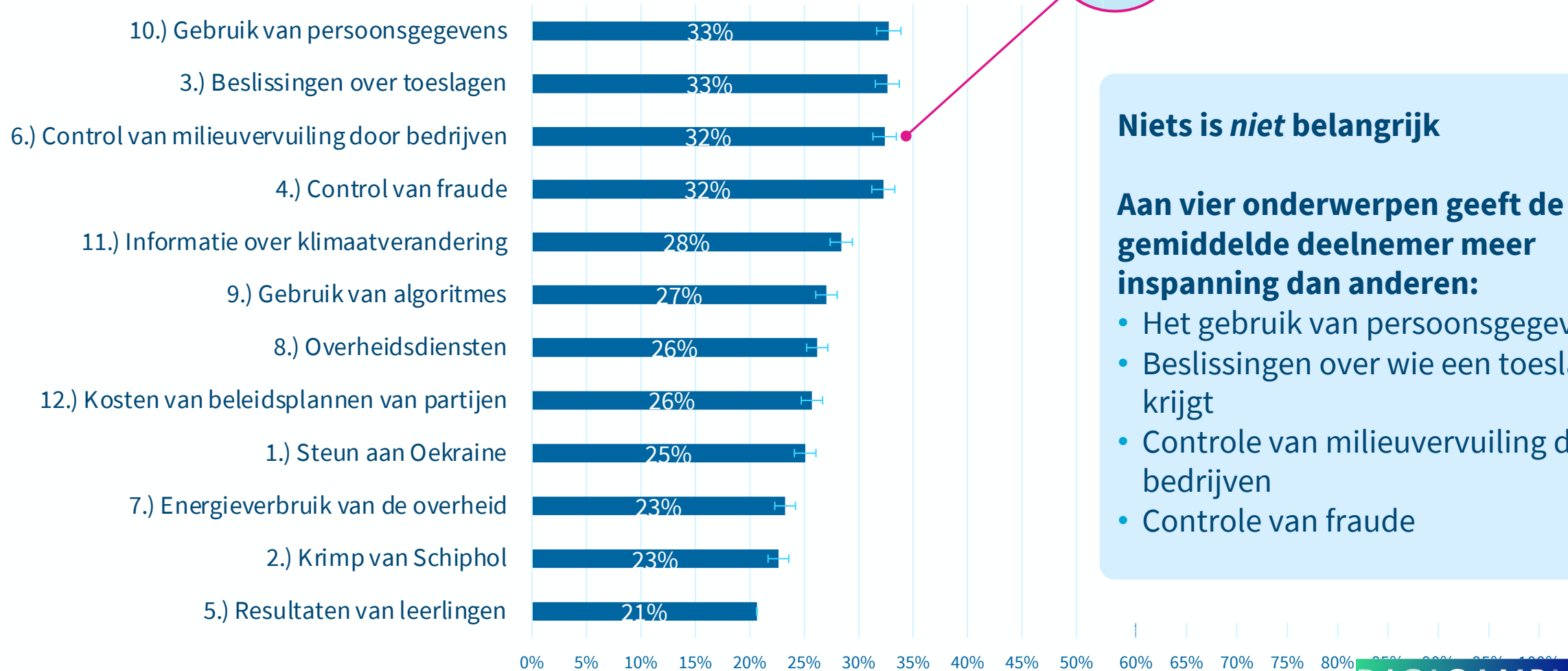

Deze methode moet vaker worden ingezet om inwoners te betrekken bij overheidsbeleid

Conclusie 2– Vier informatieonderwerpen hebben de hoogste prioriteit

Gemiddelde inzet representatief panel

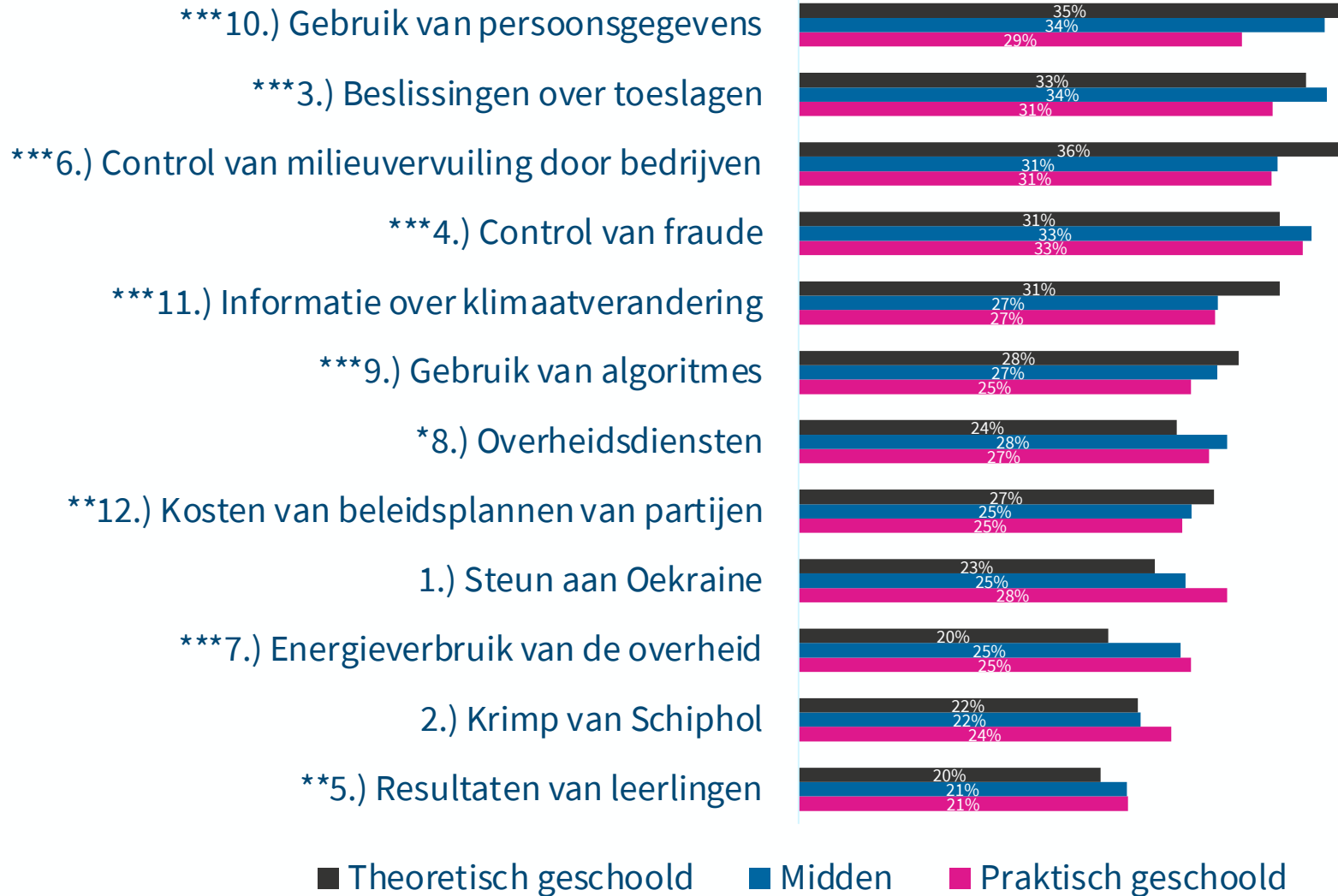
Niets is *niet* belangrijk

Aan vier onderwerpen geeft de gemiddelde deelnemer meer inspanning dan anderen:

- Het gebruik van persoonsgegevens
- Beslissingen over wie een toeslag krijgt
- Controle van milieuvervuiling door bedrijven
- Controle van fraude

Voor welke informatieonderwerp moet de overheid zich vooral inspannen?

Gemiddelde inzet per opleidingsniveau

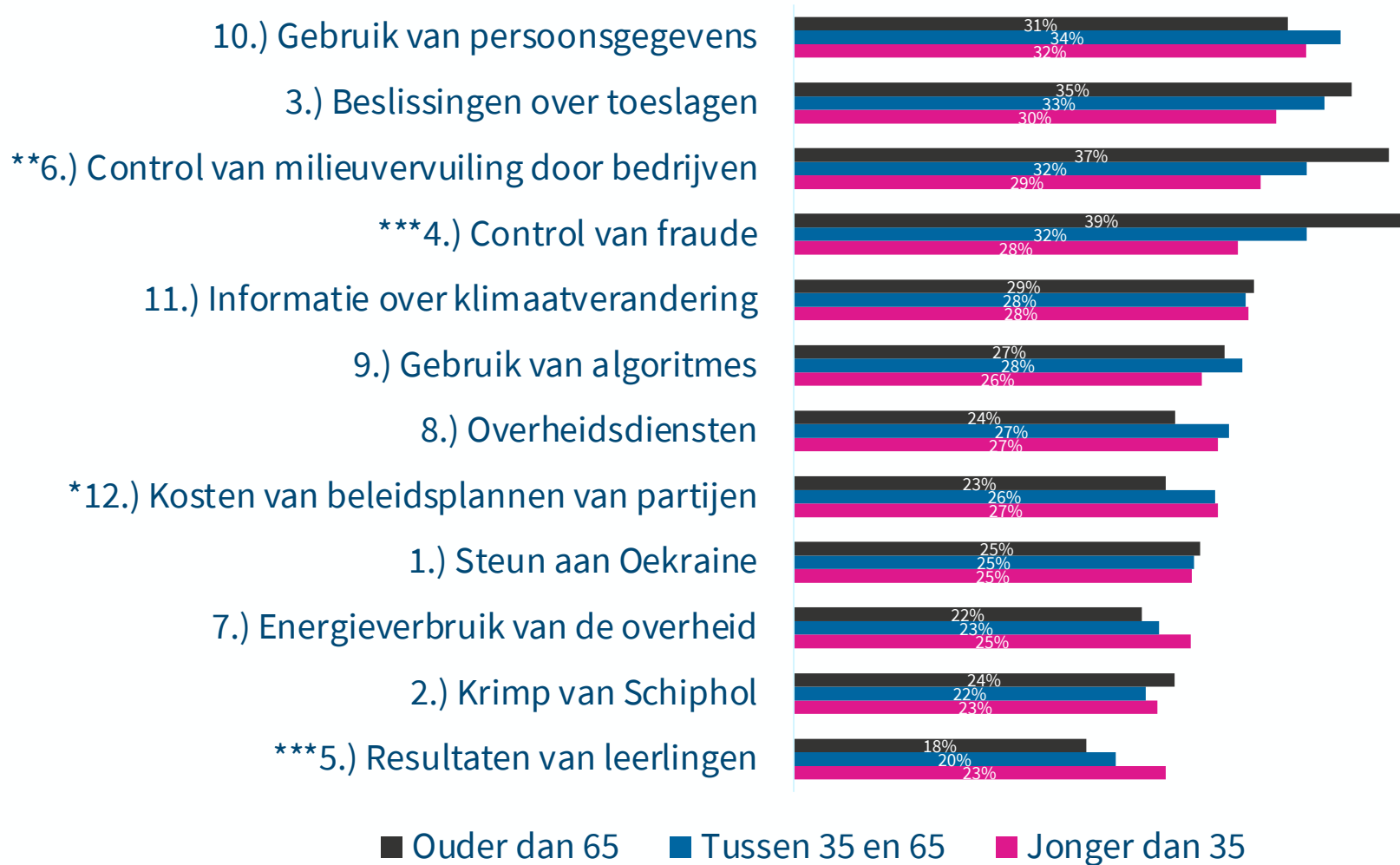

Theoretisch geschoold
 Midden
 Praktisch geschoold

Voor welke informatieonderwerp moet de overheid zich vooral inspannen?

Gemiddelde inzet per leeftijdscategorie

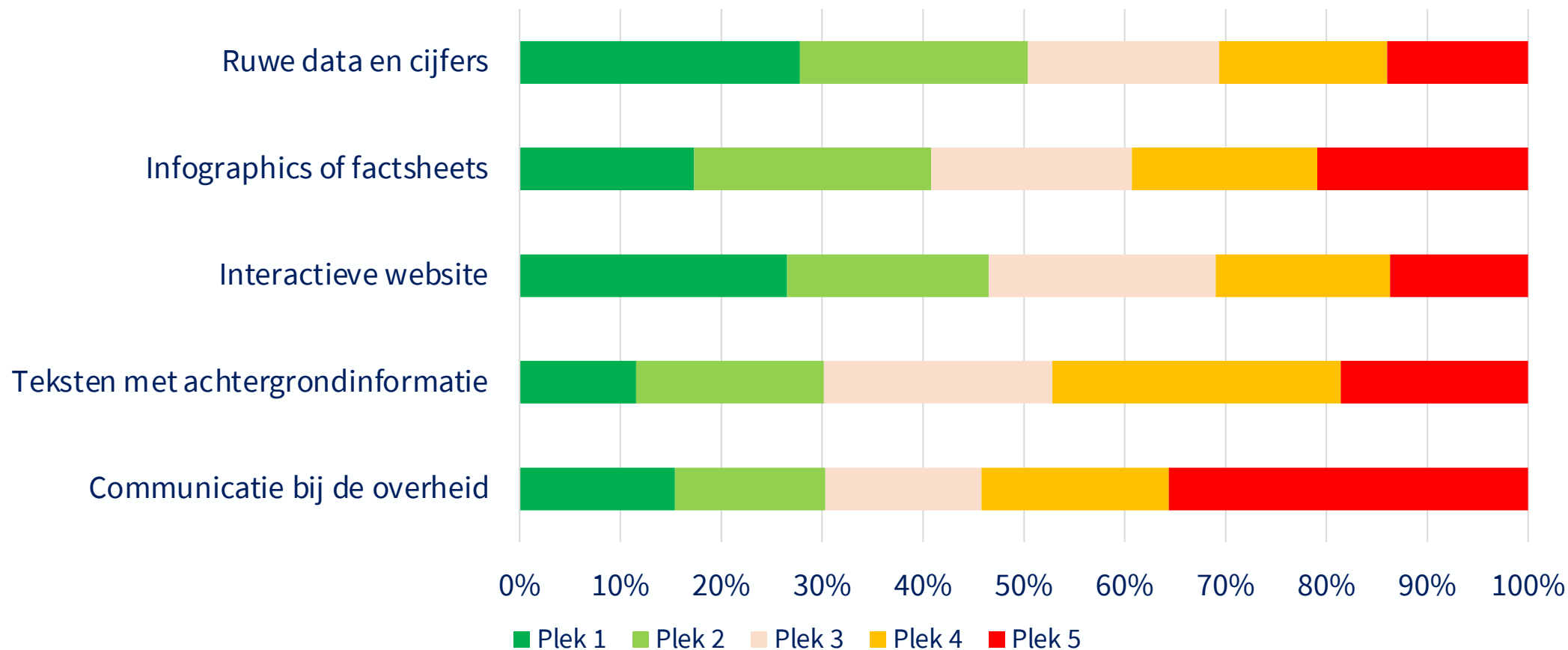
■ Ouder dan 65 ■ Tussen 35 en 65 ■ Jonger dan 35

Conclusie 3 – Voorkeur voor openbaarmaking van ruwe bestanden met cijfers en informatievoorziening op interactieve websites

Antwoorden op de rangschikkingstaak

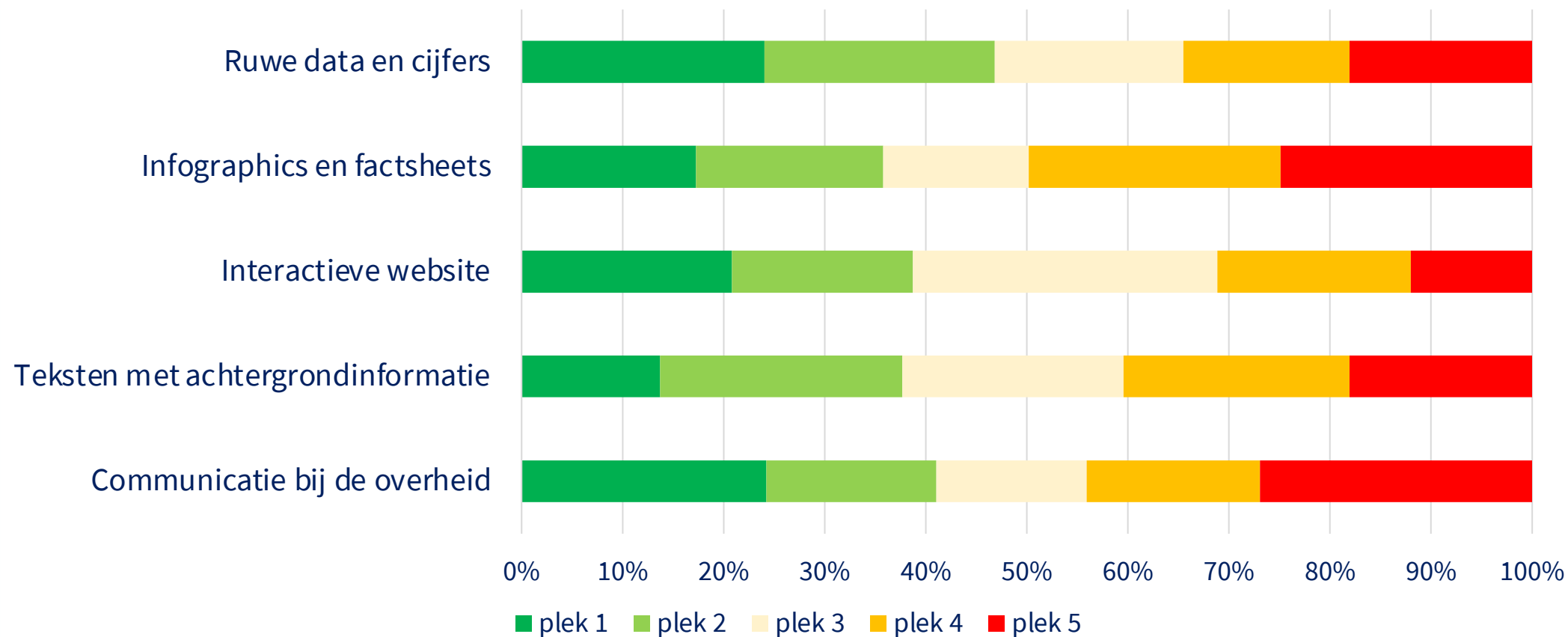
Totaal

Conclusie 3 (afwijking) – Per onderwerp kunnen voorkeuren verschillen

Antwoorden op de rangschikkingstaak

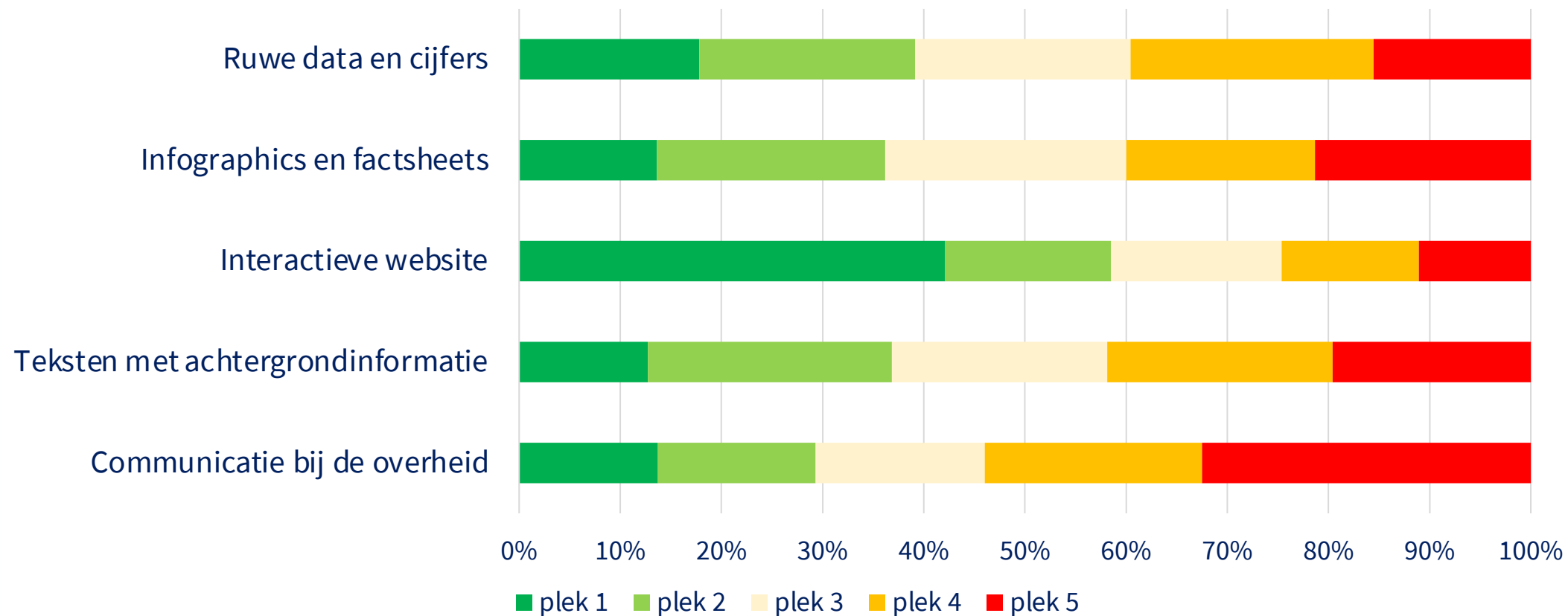
Steun aan Oekraïne

Conclusie 3 (afwijking) – Per onderwerp kunnen voorkeuren verschillen

Antwoorden op de rangschikkingstaak

Beslissingen over toeslagen

Aanbevelingen

- **Blijf inzetten op actieve openbaarmaking.** Focus hierbij op de vier informatieonderwerpen die van burgers de hoogste prioriteit krijgen en laat actieve openbaarmaking vanuit de aanvullende inspanningsverplichting beter aansluiten op de informatiebehoeften van verschillende groepen burgers, langs demografische lijnen en voorkeurclusters.
- Stimuleer actieve openbaarmaking met behulp van bestanden met cijfers en ruwe data en interactieve websites. Deze vormen sluiten het beste aan bij de behoeften van burgers.
- Doe periodiek een PWE op actieve openbaarmaking om te monitoren hoe voorkeuren van burgers veranderen. Hiermee kunnen de effecten van bovenstaande aanbevelingen in de tijd worden gevolgd.

References

- Jurisch, M. C., Kautz, M., Wolf, P., & Krcmar, H. (2015, January). An international survey of the factors influencing the intention to use open government. In *2015 48th Hawaii International Conference on System Sciences* (pp. 2188-2198). IEEE.
- Kleiman, F., Jansen, S. J., Meijer, S., & Janssen, M. (2023). Understanding civil servants' intentions to open data: factors influencing behavior to disclose data. *Information Technology & People*.
- Mouter, N., Hernandez, J. I., & Itten, A. V. (2021). Public participation in crisis policymaking. How 30,000 Dutch citizens advised their government on relaxing COVID-19 lockdown measures. *PloS one*, *16*(5), e0250614.
- Rizun, N., Alexopoulos, C., Saxena, S., Kleiman, F., & Matheus, R. (2023, July). How do personality traits influence Open Government Data (OGD) adoption and usage? Investigating the indirect and moderating effects. In *Proceedings of the 24th Annual International Conference on Digital Government Research* (pp. 458-467).
- Safarov, I., Meijer, A., & Grimmelikhuijsen, S. (2017). Utilization of open government data: A systematic literature review of types, conditions, effects and users. *Information Polity*, *22*(1), 1-24.
- Susha, I., Grönlund, Å., & Janssen, M. (2015). Driving factors of service innovation using open government data: An exploratory study of entrepreneurs in two countries. *Information polity*, *20*(1), 19-34.

populytics.nl